

Wekelijkse duiding COVID-19-epidemie door het COVID-19-responsteam (RT)

Centrum Infectieziektebestrijding (CIb)
27 december 2022

RIVM
A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

LCI
T +31 88 689 7000
lci@rivm.nl

Samenvatting

Afgelopen week steeg in [Infectieradar](#) het aandeel deelnemers met COVID-19-achtige klachten vergeleken met de week ervoor (naar 7,3%). Ook het aantal deelnemers met een positieve coronatestuitslag (SARS-CoV-2) steeg (naar 1,7%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal aan de GGD gemelde personen met een positieve coronatestuitslag steeg (+14%). Het aantal mensen dat zich bij de GGD liet testen steeg afgelopen week (+21%). In de verpleeghuizen stabiliseerde het aantal bewoners met een positieve coronatest verder door (+4%) in de afgelopen week. Het reproductiegetal op basis van meldingen van positieve testen lag op 13 december op 1,04 (0,91 – 1,18). Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames van patiënten met SARS-CoV-2 daalde licht (-6%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe patiënten met SARS-CoV-2 op de IC steeg licht. Er waren 42 IC-opnames, waar dat vorige week 38 opnames waren.

In week 50 (12-18 december) steeg het landelijk gemiddelde aantal virusdeeltjes in het rioolwater met 50% sterk ten opzichte van de week ervoor. In de eerste helft van week 51 (19-20 december) steeg dit (vooralsnog) verder met 49%. In het rioolwater werd van de omikronvariant BA.5 de BQ.1 (en subvarianten hiervan) wederom het meest gedetecteerd. Er werden ook meer recombinanten en BA.2-varianten gevonden, in het bijzonder de BA.2.75 en subvarianten hiervan.

In de kiemsurveillance is sinds week 48 BQ.1 (inclusief BQ.1.1) verantwoordelijk voor de meeste besmettingen in Nederland. Daarnaast zien we een toename van BA.2.75 en van recombinant XBB. Er zijn geen aanwijzingen dat deze subvarianten ziekmakender zijn dan de eerdere omikronvarianten. De nieuwste berekeningen wijzen erop dat BQ.1 mogelijk enige tijd dominant blijft in Nederland. Het zou ook kunnen dat meerdere subvarianten nog geruime tijd naast elkaar blijven circuleren. Ook kunnen er nog weer nieuwe (sub)varianten opkomen.

Conclusie en duiding

Er is nog steeds sprake van verhoogde circulatie van het SARS-CoV-2-virus in Nederland. De basismaatregelen blijven gelden. Hoewel we een stijging zien in de rioolwatersurveillance en Infectieradar, zien we een stabiel beeld ten aanzien van besmettingen in verpleeghuizen en ziekenhuis- en IC-opnames. De nu circulerende omikronsubvarianten zijn nog steeds niet ziekmakender dan eerdere omikronvarianten. Het RIVM blijft nauw volgen hoe de situatie zich ontwikkelt.

Advies coronathermometerstand

Zie voor de actuele coronathermometerstand het laatste advies van het Responsteam op 20 december 2022.

Signalen

A) Epidemiologische situatie

Afgelopen week steeg in [Infectieradar](#) het aandeel deelnemers met COVID-19-achtige klachten vergeleken met de week ervoor (naar 7,3%). Ook het aantal deelnemers met een positieve coronatestuitslag (SARS-CoV-2) steeg (naar 1,7%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal aan de GGD gemelde personen met een positieve coronatestuitslag steeg (+14%). Het aantal mensen dat zich bij de GGD liet testen steeg afgelopen week (+21%). In de verpleeghuizen stabiliseerde het aantal bewoners met een positieve coronatest verder door (+4%) in de afgelopen week. Het reproductiegetal op basis van meldingen van positieve testen lag op 13 december op 1,04 (0,91 – 1,18). Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames van patiënten met SARS-CoV-2 daalde licht (-6%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe patiënten met SARS-CoV-2 op de IC steeg licht. Er waren 42 IC-opnames, waar dat vorige week 38 opnames waren.

B) Rioolwatersurveillance

In week 50 (12-18 december) steeg het landelijk gemiddelde aantal virusdeeltjes in het rioolwater met 50% sterk ten opzichte van week 49, naar een waarde van 1729 x 100 miljard virusdeeltjes per 100.000 inwoners. De rioolcijfers waren het hoogst in Haaglanden en stegen het meest in Gooi en Vechtstreek (+120%). In de eerste helft van week 51 (19-20 december) steeg het landelijk gemiddelde aantal virusdeeltjes (vooralnog) sterk verder met 49%, naar een waarde van 2573 x 100 miljard virusdeeltjes per 100.000 inwoners. De rioolcijfers waren met name hoog in Limburg-Zuid en Gelderland-Midden en stegen het meest in Noord- en Oost-Gelderland (147%). In de meest recent geteste rioolwatermonsters (uit week 50) was de omikronvariant BA.5, vooral de BQ.1 en subvarianten hiervan, het meest prevalent. Specifieke mutaties voor de BA.2-variant en in het bijzonder de BA.2.75 en subvarianten hiervan, zoals BN, BM en CH werden ook nog gevonden. Ook werden steeds vaker recombinanten gedetecteerd, zoals XBB en XBE.

C) Kiemsurveillance/virusvarianten

Sinds begin 2022 zien we vooral veel verschillende varianten rondgaan die allemaal bij de omikronfamilie horen: de subvarianten BA.1 t/m BA.5. Maar ook binnen deze subvarianten zien we weer veranderingen ontstaan. Dit zien we ook in het buitenland.

Nadat eerst BA.1, BA.2 en daarna BA.5 dominant waren in Nederland, is BQ.1 (inclusief BQ.1.1) sinds week 48 verantwoordelijk voor de meeste besmettingen. Daarnaast zien we een toename van BA.2.75 en van recombinant XBB. Er zijn nu geen aanwijzingen dat deze subvarianten ziekmakender zijn dan de eerdere omikronvarianten.

De nieuwste berekeningen wijzen erop dat BQ.1 mogelijk enige tijd dominant kan blijven in Nederland. Het aandeel van subvarianten BA.2.75 en XBB neemt ook toe waardoor het ook mogelijk is dat meerdere subvarianten nog geruime tijd naast elkaar circuleren. Ook kunnen er nog weer nieuwe (sub)varianten opkomen.